

Běchary

Kraj: Královéhradecký

Správní obvod: Jičín

Nadmořská výška: 230 m n. m.

Počet obyvatel: 259

Adresa URL: www.bechary.cz

Okres: Jičín

GPS souřadnice: 50.314031N, 15.292511E

První pís. zmínka: 1290 (734 let)

PSČ: 507 32

Okolí a příroda Běchary

Přírodní podmínky okolí BěcharObec leží na hranici tří geomorfologických celků: Jičínské pahorkatiny, Středolabské a Východolabské tabule. Potok Stříble, který protéká obcí, je levým přítokem Mrliny. Větší plocha okolí Běchar proto tvoří severní hranici Středolabské tabule, jejího okrsku Královéměstecské tabule. Území severně od Běchar (Češovský hřbet) leží na rozvodí řek Cidliny a Mrliny. Královéměstecská tabule je plochá pahorkatina v povodí levých přítoků Mrliny na svrchnoturnovských až koniackých slínovcích a vápnitých jílovcích s polohami křemitých jílovců. Reliéf je převážně plošinový až mírně zvlněný. V krajině jsou typická mělká plochá údolí. Homolka, která leží jižně od obce Běchary, tvoří významný bod. Nadmořská výška je 257 m n. m. Již od dávné minulosti erozní denudační reliéf nabízel zemědělské využití místní krajiny. V posledních 50 letech byla tato krajina člověkem značně pozměněna za účelem intenzivního zemědělského hospodaření. Plošné meliorace, likvidace nivních luk, vykácení rozptýlené a liniové zeleně, narovnání potoků sledovaly jeden cíl: vytvořit co největší lány pro pěstování obilí, cukrové řepy aj. zemědělských plodin. Krajina se tak stala pro obyčejného člověka nepřístupnou. Rybník Kojetín - přírodní chráněná památkaKrajina v okolí obce Běchary je narušená intenzivním zemědělstvím. O to významnější je zde lokalita rybníku Kojetín, který se nachází na půli cesty mezi obcí Běchary a Budčeves. Předmětem ochrany jsou kromě vlastního rybníka i břehové porosty a okolní křovinaté louky. Rybník Kojetín a jeho okolí je významnou ornitologickou lokalitou našeho okresu. Při ornitologickém průzkumu v roce 1996 zde bylo zaznamenáno 35 hnízdících druhů, z toho 10 chráněných. Jedná se o ptáky způsobem života vázané na vodu (potápka malá, čírka modrá), na rozlehlé rákosiny (rákosník zpěvný) i na okolní křovinaté porosty (pěnice pokřovní, hrdlička divoká,...). Rybník Kojetín je zároveň i cenným tahovým rybníkem, kterého využívá k odpočinku řada přes naše území přelétávajících druhů. Je pravděpodobné, že Kojetín je zajímavý nejen z ornitologického, ale i batrachologického hlediska (přítomnost obojživelníků), a proto byl v roce 2000 uskutečněn jeho podrobný zoologický výzkum. Z muzejního herbáře - Pryšec prutnatýPryšec prutnatý vzhledem k úbytku svých stanovišť v minulosti je uveden v Červeném seznamu vyhynulých, endemických a ohrožených taxonů vyšších rostlin květeny České republiky v kategorii taxonů vyžadujících pozornost. Pryšec prutnatý (*Tithymalus tommasianus* (BERTOL.) SOJÁK, syn, *Euphorbia virgata* WALDST. et KIT.non DESF). Čeleď pryšcovitých (*Euphorbiaceae*) je v květeně okresu Jičín zastoupena dvěma rody? Bažanka (*Mercurialis*) a pryšec (*Tithymalus*). Pryšec prutnatý je typickým zástupcem pryšcovitých. Po narušení pletiv rostlina roní bílé „mléko“ (latex). Je to vytrvalá rostlina s přímou lodyhou, která dosahuje výšky až 120 cm. Lodyha je hustě listnatá. Listy jsou střídavé,

tvary podlouhlého až čárkovitě kopinatého. Listy, které přisedají ke stonku jsou celokrajné a krátce osinkaté. Květy jsou postavené do mnohramenného lichookolíku. Podpůrné listeny pod květenstvím jsou tvořeny listeny široce srdčitými. U některých druhů pryšců jsou tyto listeny zbarveny a připomínají korunu, např. tzv. vánoční růže - pryšec *Euphorbia pulcherrima*. Vlastní květy pryšcovitých jsou velice zakrnělé a tvoří složitá oboupohlavní květenství (cyathium). Žlázky v květech jsou půlměsíčné, 2rohé, na koncích kyjovité, nejprve žluté až později fialové. Plodem je kulatá, lysá tobolka, jen na hranách jemně bradavčitá. Tuto rostlinu nalezneme roztroušeně na výslunných křovinatých stráních, mezích, vinicích a rumištích. Vyžaduje půdy vlhké až vysychavé, živné a zásadité i neutrální. Roste především v teplých oblastech a jen okrajově zasahuje do pahorkatin. V jičínském herbáři nalezneme jen dvě položky této rostliny. Jedna pochází ze Stavu u Nové Paky, dat. 13. 8. 1978 a druhá z Běchar - Homolka, dat. 5. 8. 1981.

